

A szakértői bizonyítás a jogalkalmazás tükrében

az informatikai szakértés szemszögéből

EGY ÁTFOGÓ EMPIRIKUS KUTATÁS EREDMÉNYEI

DR. KÁRMÁN GABRIELLA
2024. ÁPRILIS 4.

A kutatás célja, fő kérdései

Kiindulópontok

2016. évi XXIX. törvény az igazságügyi szakértőkről

„A szakértői bizonyítás jelentőségének növekedése szoros összefüggésben áll azzal a fejlesztési folyamattal, amely a tudomány és technika terén, valamint ennek hatására a társadalomban az elmúlt évtizedekben végbement. Ennek eredményeként nőtt a különleges szakértelmet igénylő területek száma ... Jellemzővé vált a jogi problémáknak más szakmákhoz tartozó kérdésekkel való összefonódása és emiatt megítélésük egyre nehezebbé válása. Ezzel párhuzamosan a bírósági eljárásokban megnőtt az igény a modern természettudományok eredményeinek a bizonyítási eljárásban történő felhasználása iránt.

A fent írt új tendenciák olyan minőségi változásokat idéztek elő a bírósági és hatósági eljárásokban, különösen a szakértői bizonyítással kapcsolatban ... Az említett minőségi változásokat követő elégtelen reakciók, az igazságügyi szakértői működéssel összefüggésben felmerült aggályok, valamint a kamarai rendszer működésének a közelmúltban előtérbe került problémái elvezettek az igazságügyi szakértésbe és az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom megrendüléséhez.

Mindezekre tekintettel az Országgyűlés ... a következő törvényt alkotja”

A kutatás célja, fő kérdései

Előzmények

2013. Az alapvető jogok biztosának vizsgálata az igazságügyi szakértői tevékenység feltételrendszerével kapcsolatban

AJB-7766/2013. sz. jelentés

2014. A Legfőbb Ügyészség vizsgálata:

A szakértői kompetencia vizsgálata a nyomozó hatóságok kirendelési gyakorlatában

2014. A Kúria Jogegység-Elemző Csoportjának vizsgálata:

A szakértői bizonyítás a bírósági eljárásban

Vizsgálatok tárgya:

Az igazságügyi szakértői tevékenység feltételei, szakmai alapjai

A szakértői vélemények tartalma

A szakértő szerepe a bizonyításban

Az egyes szakterületek jellemzői

A kutatás célja

Az igazságügyi szakértői bizonyítás büntető jogalkalmazási tapasztalatainak vizsgálata

különös figyelemmel

- A 2016. évi XXIX. törvény céljainak megvalósulására
- A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (szakértői) bizonyítási szabályaira

Kiemelt szempont:

A szakvélemény bizonyításban betöltött szerepének, alkalmazása jellemzőinek és **hiteltérdemlőségének vizsgálata**

Hiteltérdemlőség

A jogalkalmazó értékelő tevékenysége

Hiteltérdeklőség
megítélése

Információtartalom
kibontása

Be. alapján: „aggálytalanság” vizsgálata

„a szakvélemény aggálytalanul nem fogadható el, ha

- a) nem tartalmazza a szakvélemény jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemeit,*
- b) nem egyértelmű,*
- c) önmagával, illetve a szakértő rendelkezésére bocsátott adatokkal ellentétes, vagy*
- d) a helyességéhez nyomatékos kétség fér.”*

Megalapozottság

Hiteltérdeklőség

Tartalmi sajátosságok alapján ítéltető meg
(háttérét képezi:

- A szakértő szakértelme
- A szakismeretek
- Az alkalmazott szakértői módszerek)

A kutatás módszerei

Feladat:

- a szakértő kirendelésének és a szakvélemények értékelésének gyakorlata, tapasztalatainak vizsgálata a büntetőeljárásban.

Kiindulópont:

- a szakértői vélemény az igazságszolgáltatásban **hiteltérdemlőségét** tekintve kiemelt bizonyítási eszköznek tekinthető, a különleges szakértelem alkalmazása a bizonyításban ugyanakkor kihívásokat rejt magában.
- Fokozott cél: **hatékonyság növelése**

Cél:

- általános megállapítások megfogalmazása, jó gyakorlatok, problémák detektálása a hipotéziseknek megfelelően
- szakterület-specifikus megállapítások

Statisztikai elemzés

- Az igazságügyi szakértői kirendelések adatai

Empirikus kutatás

- A jogalkalmazók tapasztalatainak vizsgálata közvetlen adatgyűjtéssel
  - - kérdőíves módszerrel

Statisztikai adatelemzés

Vizsgált időszak: 2015-2019.

Nyomozó hatóság – Robotzsaru

Ügyészség – BÜR

Bíróság – bírósági lajstromok

A szakértő kirendelésének jellemzői a statisztikák tükrében

RENDŐRSÉG
G
307 877

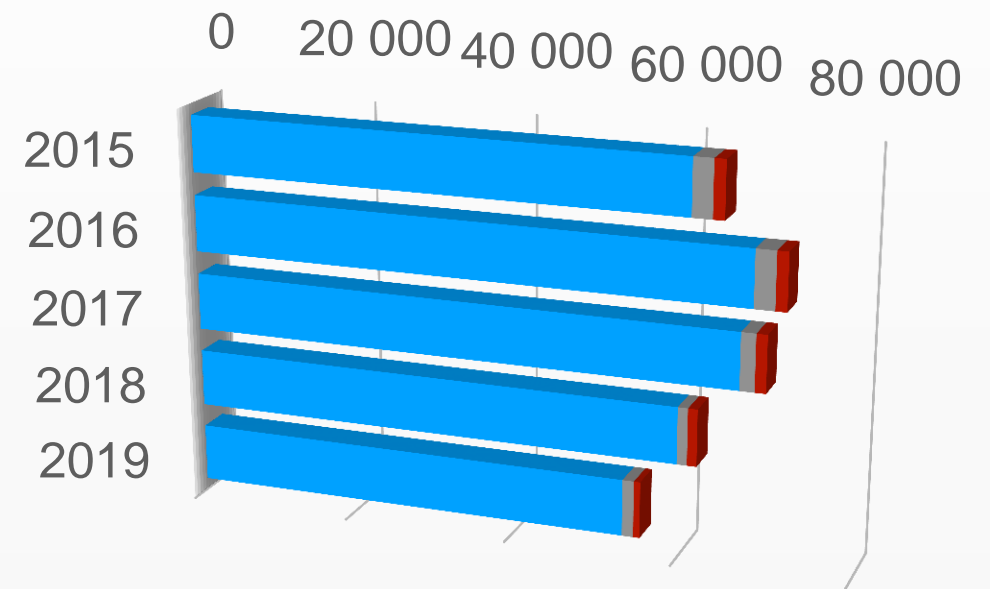
A 2015–2019-ig terjedő időszakban az évenkénti kirendelések száma hatóságokként nagyságrendileg hasonló adatokat mutat.

A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján a szakértői kirendelések túlnyomó többsége a nyomozási szaktól, a rendőrségtől származik.

NAV
9111

ÜGYÉSZSÉG
5928

■ RENDŐRSÉG ■ NAV ■ ÜGYÉSZSÉG

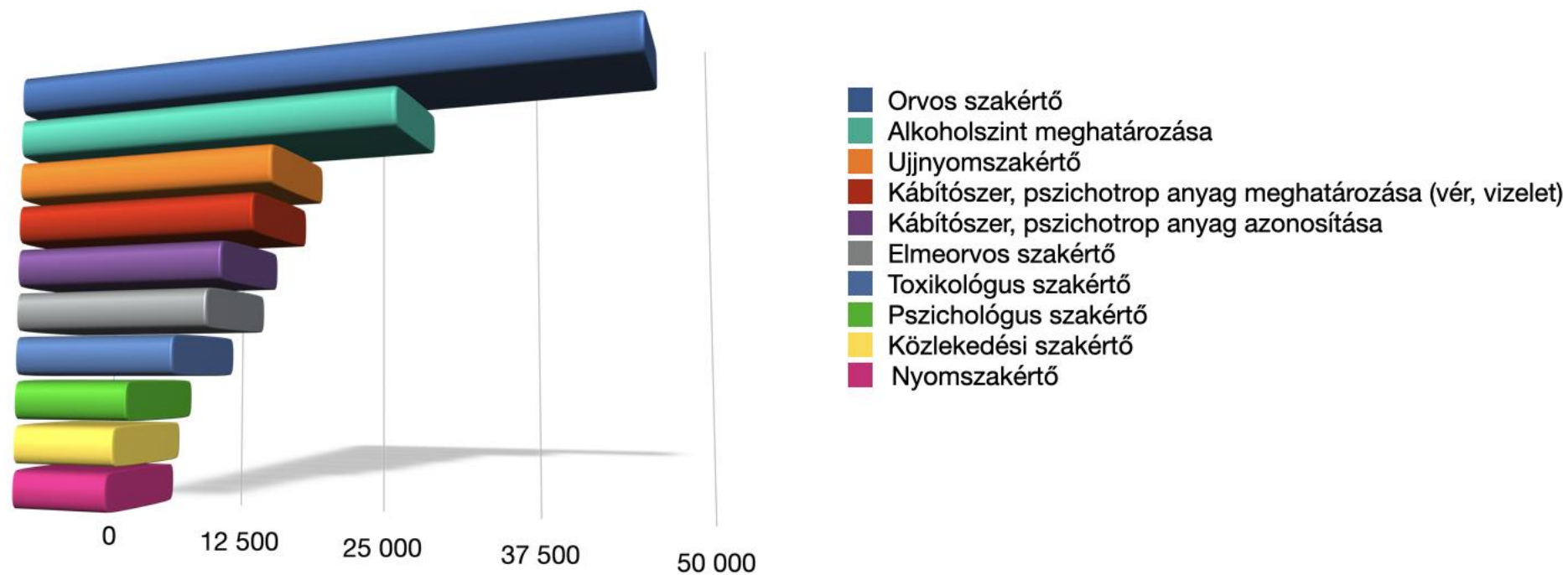
A szakértői kirendelések száma

	Rendőrség	NAV	Ügyészség
2015	60 689	2390	1372
2016	67 917	2421	1358
2017	66 588	1729	1307
2018.	59 493	1200	1129
2019	53 190	1371	762
2020	70 381	n.a.	851
2021	68 078	n.a.	792

A Robotzsaru adatai alapján a rendőrség által a legnagyobb számban igénybe vett szakterületek

(2015–2019)

A legnagyobb számban igénybe vett szakterületek (bővített lista)

Szakterület	Kirendelések száma
Orvosszakértői vizsgálat	46813
Alkoholszint meghatározás (vér, vizelet)	30368
Daktiloszkópia	21142
Kábítószer, pszichotróp anyag meghatározás (vér, vizelet)	19738
Kábítószer, pszichotróp anyag vizsgálata, azonosítása NSZKK (BSZKI)	16270
Elmeállapot orvosszakértői vizsgálata	16130
Toxikológiai vizsgálat	13440
Pszichológiai vizsgálat	9687
Közlekedés szakértői vizsgálat	8625
Nyomszakértői vizsgálat (nem daktiloszkópia)	8096
Érték és műtárgy szakértés	7623
Genetikai vizsgálat (DNS)	5744
Egyéb műszaki szakértői vizsgálat	5524
Írásszakértő	4614
Informatikai szakértői vizsgálat	4589
Tárgyszakértői vizsgálat (forenzikus fizikai, geológiai stb. vizsgálat)	4366
Boncolás	3764
Lőfegyver, töltényhüvely, lövedék azonosítás NSZKK(BSZKI)	3213
Okmányszakértő	2022
Építési, építésügyi szakértői vizsgálat	1173
Erdészeti szakértői vizsgálat	1044
Munkavédelmi szakértői vizsgálat	986
Könyvszakértő	782
Tűzvédelmi szakértői vizsgálat	781
Állatvédelem	670
Biológiai minta (vérfolt, testváladék, haj, szőr, diatóma, szénmonoxid) vizsgálat NSZKK (BSZKI)	441
Mezőgazdasági szakértői vizsgálat	359
Hangtechnikai szakértői vizsgálat	202
Szövetteni vizsgálat csontvázlelet alapján személyazonosítás NSZKK(BSZKI)	184

Egy ügyben a
rendőrség
által kirendelt
szakértők
száma

	Ügyek száma	Kirendelések száma	Összesen
	124 951	1	124951
	38 368	2	76736
	11 856	3	35568
	5 148	4	20592
	2 354	5	11770
	1 328	6	7968
	744	7	5208
	496	8	3968
	318	9	2862
	222	10	2220
	163	11	1793
	139	12	1668
	91	13	1183
	76	14	1064
	52	15	780
	55	16	880
	46	17	782
	39	18	702
	27	19	513
	213	20 vagy több	6669
Összesen	186 473		307877

A kérdőíves kutatás

Szervezet	Kitöltött kérdőívek száma
Rendőrség	242
NAV	42
Ügyészség	163
Bíróság	220
Összesen	667

H-1122 Budapest, Maros u. 6/a. Hungary
Mail: 1525 Budapest, Pf.: 41. Hungary
Phone: +361 3567 282 • Fax: +361 3567 219
E-mail: okri@okri.hu • www.okri.hu

Tisztelt Ügyész Úrnő, Ügyész Úr!

„szakértői bizonyítás a jogalkalmazás tükrében (szakértői és jogalkalmazói szempontú vizsgálata)” című kutatáshoz szeretnénk kérni az együttműködését.

A kutatás célja az igazságügyi szakértő igénybevétele és a szakértői vélemények felhasználási módjainak vizsgálata a büntetőeljárásban, az új büntetőeljárásról szóló törvény és az igazságügyi szakértőkről szóló törvény (Szaktv.) tükrében, különös figyelemmel a szakértői bizonyítás hitelt érdemlőségével kapcsolatos, világszerte fokozódó elvárásokra és kérdésekre.

Kérjük, hogy a kérdőívet a saját ügyviteli, illetve eljárási tapasztalatai alapján töltsse ki.

A kérdések nagyobb részénél választania kell előre meghatározott válaszok közül, itt kérjük a választását egyértelműen, lehetőleg aláhúzással jelölje. Egyes kérdéseknél több válasz lehetséges, ennek lehetőségét minden ilyen kérdésnél jelöltük.

Segítségét előre is köszönjük!

Amennyiben a kérdőív kitöltése során probléma merül fel, az alábbi elérhetőségeken keresse fel minket:

Operatív kérdésekben: karman@okri.hu

Formai (kitöltési) kérdésekben: ginicz@okri.hu

A szakértői bizonyítás a jogalkalmazás tükrében

Országos Kriminológiai Intézet, Budapest, 2020

Kérdéscsoport	Kérdések száma		
	Nyomozó hatósági	Ügyészségi	Bírósági
Ügycsoport	–	2., 3.	2.
I. A szakértő igénybevétele	3–4.	4–5.	3–4.
Ki rendeli ki?	5–8.	6–10.	5–7.
Magánszakértő	9–11.	11–13.	8–10.
Felmentés, kizárás	12–15.	14–17.	11–14.
II. A szakértő kirendelése (ügyész, illetve bíró által)			
Milyen körből?	16., 19., 20.	18., 21., 22.	15., 18., 19.
Eseti szakértő	17–18.	19., 20.	16., 17.
Kompetencia megítélése	21–28.	23–30.	20–27.
Kérdésfeltevés	29–31.	31–33.	28–30.
Iratok megküldése	32.	34.	31.
Információk, adatok megadása	33–35.	35–37.	32–34.
Mintavétel	36.	38.	35.
Határidő	37–41.	39–43.	36–40.
III. A szakvélemény			
Tartalmi elemek	42–49.	44–51.	41–50.
Járolékos elemek	50–55.	52–57.	51–56.
Tárgyi bizonyítási eszköz megváltozását eredményező vizsgálat	56–59.	58–61.	57–60.
A vélemény határozottságának foka	60–64.	62–66.	61–65.
IV. A szakvélemény értékelése			
Problémák	68–69.	67–68.	66–67.
Fogyatékoság – aggályosság	70–72.	69–71.	68–70.
A problémák elhárítása	73–81.	72–79.	71–77.
A hitelt érdemlőség megítélése	82–88.	80–86.	78–84.
Új területek, módszerek	89–91.	87–89.	85–87.
Problémák			
Jogszerűség	–	90–91., 97.	88–89., 95.
Relevancia	–	92–94.	90–92.
Kompetencia	–	95–96.	93–94.
A szakvélemény felhasználhatósága	–	98.	96.

A KUTATÁS EREDMÉNYEI

Hogyan történik a hatóságok által a szakértő kirendelése és a szakvélemények értékelése?

A hatóságok tapasztalatai a szakértői bizonyítással kapcsolatban

Ki rendeli ki a szakértőt?

A szakértő hivatalból történő kirendelése

RENDŐRÖK

PÉNZÜGYI
NYOMOZÓK

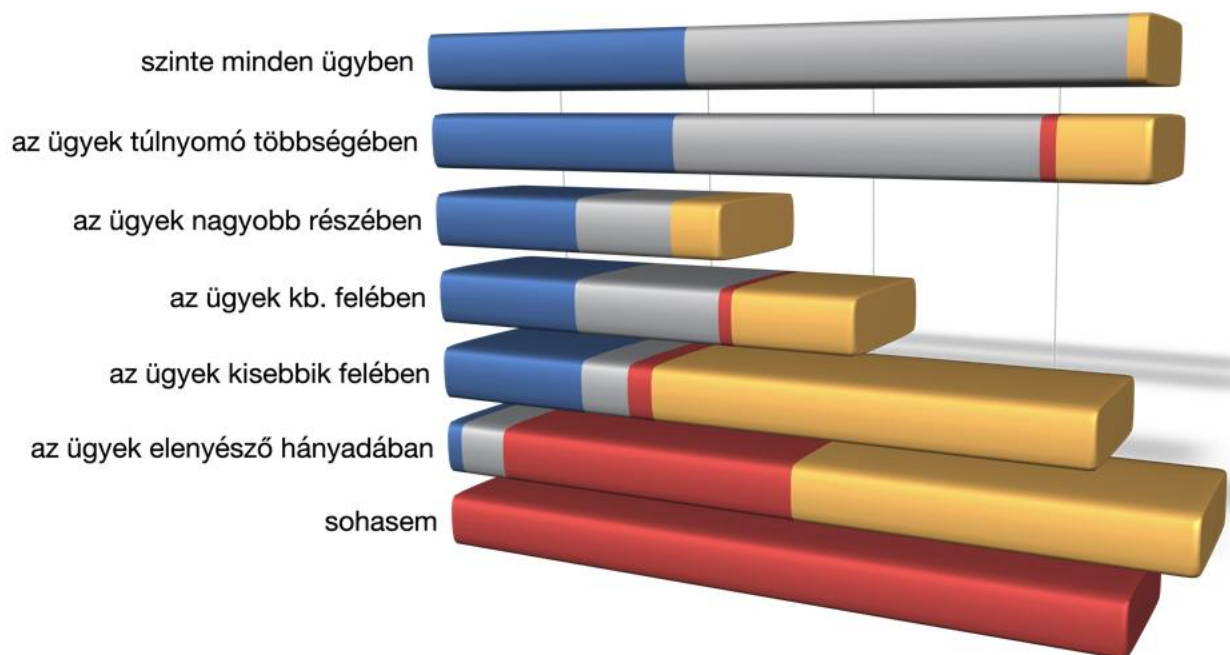
ÜGYÉSZEK

BÍRÁK

Az ügyek mekkora hányadában került sor hatósága részéről hivatalból a kirendelésre (a válaszadók szerint)?

A szakértő kirendelésének kérdései

- Milyen információs forrásból történik az igazságügyi **szakértő személyének kiválasztása**?
- Mennyiben nyújt segítséget a kirendelésnél a szakértői névjegyzék?
- Előfordul-e, hogy gondot okoz a megfelelő **kompetenciával rendelkező igazságügyi szakértő megtalálása**?

Milyen gyakran?

- Milyen konkrét kérdések esetén jelentett nehézséget a megfelelő kompetenciával rendelkező szakértő megtalálása?
- Előfordul-e, hogy nehézséget jelent a szakértőnek felteendő **szakkérdések meghatározása**? Milyen szakkérdések esetén fordult ez elő?
- Ha nehézséget jelent a szakkérdések meghatározása, honnan kap segítséget, kihez fordul?

Milyen forrásból történik az igazságügyi szakértő személyének kiválasztása?

	RENDŐRÖK	PÉNZÜGYI NYOMOZÓK	ÜGYÉSZEK	BÍRÁK
	Válaszadók száma	Válaszadók száma	Válaszadók száma	Válaszadók száma
az interneten megtalálható igazságügyi szakértői névjegyzékből	161	31	58	175
korábbi munkakapcsolat alapján	181	40	46	159
kollégák ajánlása alapján	144	29	26	123
az igazságügyi szakértői kamara által nyújtott információk alapján	66	5	10	36
egyéb, éspedig:	19		5	4
nem válaszolt	1	1	91	9

	Rendőrök	Pénzügyi nyomozók	Ügyészek	Bírák
szinte minden ügyben	0,41	2,38		
az ügyek túlnyomó többségében		4,76		
az ügyek nagyobb részében		2,38		1,4
az ügyek kb. felében	0,83	2,38		1,8
az ügyek kisebbik felében	7,85	9,52	6,1	13,6
az ügyek elenyésző hányadában	50,82%	42,85%	18,9%	48,2%
sohasem	36,36%	35,71%	18,3%	21,8%
nem válaszolt	3,72	2,38	56,7	13,2
Összesen	100,00	100,0	100,0	100,0

A megfelelő kompetenciával rendelkező szakértő megtalálása

- Milyen gyakran okoz gondot a megfelelő kompetenciával rendelkező szakértő megtalálása?

A megfelelő kompetenciával rendelkező szakértő megtalálása az informatikai szakterületen

Milyen konkrét kérdések esetén okoz nehézséget?

Szerteágazóak a feladatok, ezért előfordul, hogy nehézséget okoz:

- bonyolult informatikai rendszer összeszerelése, vizsgálata
- adatmentés, rögzítés
- speciális kérdések: pl. mentett adatok megfelelő szempontú elemzése
- különböző operációs rendszerekben vizsgálatok
- számítógépek, hírközlési eszközök biztonsági rendszerének a feltörése

	Rendőrök	Pénzügyi nyomozók	Ügyészek	Bírák
szinte minden ügyben				
az ügyek túlnyomó többségében				
az ügyek nagyobb részében			0,6	0,5
az ügyek kb. felében	1,24	4,76	0,6	2,7
az ügyek kisebbik felében	13,22	14,29	3,7	15,5
az ügyek elenyésző hányadában	42,15%	35,71%	20,7%	38,6%
sohasem	41,74%	42,86%	18,3%	35,5%
nem válaszolt	1,65	2,38	56,1	7,3
Összesen	100,00	100,0	100,0	100,0

Szakkérdések megfogalmazása

- Előfordul-e, hogy nehézséget jelent a szakértőnek felteendő kérdések meghatározása?

Szakkérdések megfogalmazása az informatikai szakterületen

Előfordul, hogy nehézséget jelent a szakkérdések meghatározása:

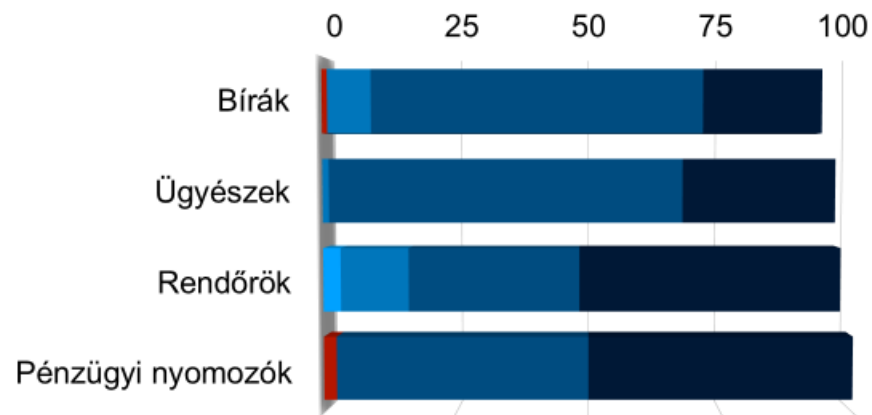
- pl. bonyolultabb informatikai kérdések esetén
- számítástechnikai rendszerek működésével kapcsolatban
- a speciális nyelvezet miatt
- informatikai részletkérdések esetén

Magánszakértő igénybevétele

Magánszakértőt az ügyek mekkora hányadában vesznek igénybe?

- szinte minden ügyben vagy az ügyek nagyobb részében
- az ügyek kb. felében
- az ügyek kisebbik felében
- az ügyek elenyésző hányadában
- sohasem

A magánszakértők igénybevételének aránya a hatóságok tapasztalatai szerint nagyon alacsony: a válaszadók túlnyomó többsége (a rendőrök 81%-a, a pénzügyi nyomozók 97%-a, az ügyészek 95%-a és a bírák 85%-a) azt tapasztalta, hogy az ügyek elenyésző hányadában vagy sohasem vesznek igénybe magánszakértőt az eljárásokban.

Eseti szakértő igénybevétele

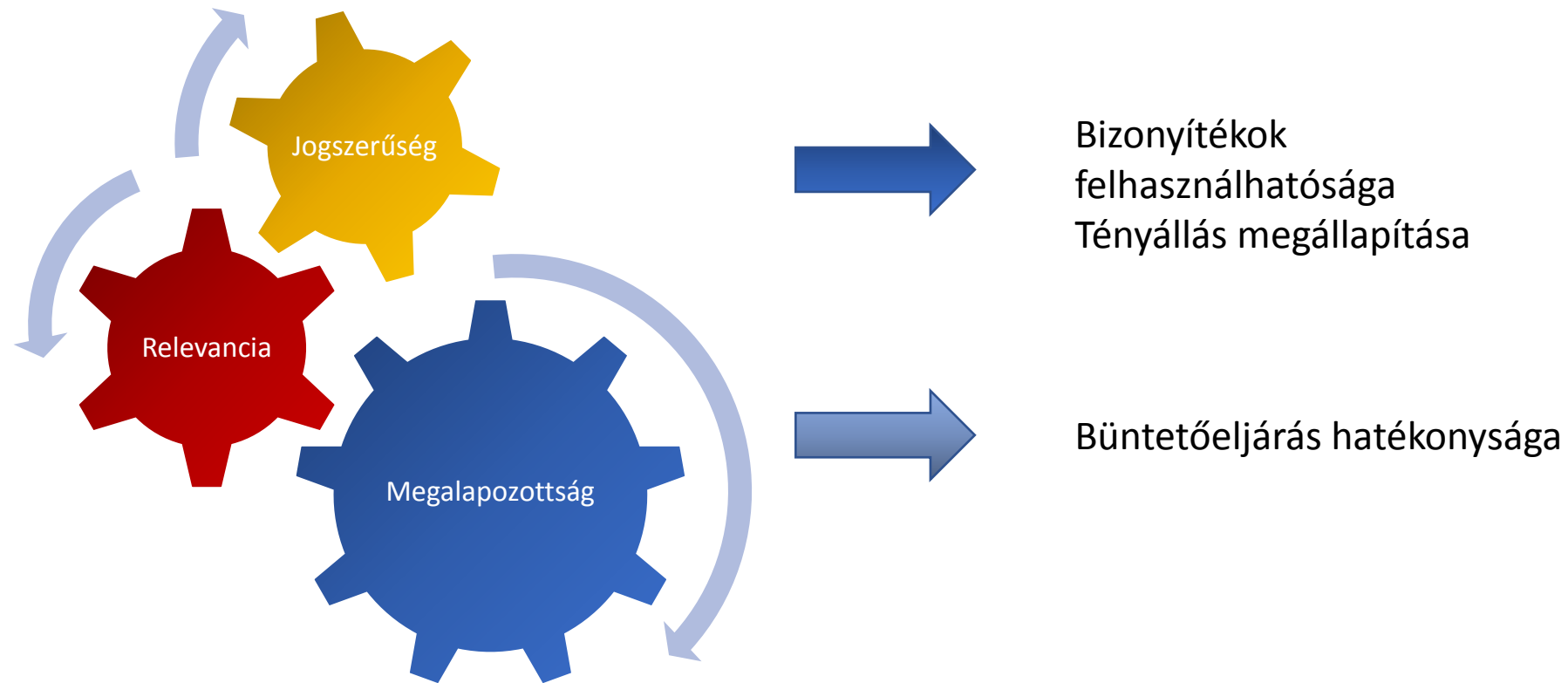
Jellemzően milyen okból kerül sor eseti szakértő kirendelésére?

- A nyomozó hatóság és a bíróság válasza szerint jellemzően abból az okból, hogy az adott területen nincs bejegyzett igazságügyi szakértő.
- Adott szakterületen dolgozó szakértő nincs elérhető távolságban, elektronikus úton a véleményalkotás nem lehetséges (pl. tárgy megtekintése miatt), és nem lehet az elvárt időszerűséget tartani.
- Gyorsasági szempontok, soronkívüliség miatt.

... az informatikai szakterületen

- pl. biztonsági mentés céljából
- speciális kompetencia felmerülése esetén

A szakvélemények értékelése

A szakvélemények jogszerűsége és relevanciája

- Előfordult-e, és ha igen, az ügyek mekkora hányadában, hogy **a szakvélemény beszerzésére jogellenes módon került sor**, így az bizonyítékként nem volt értékelhető?
- Az esetek mekkora hányadában fordul elő, hogy a szakértői vizsgálat és a vélemény **nem hiteles (jogszerűen és szakszerűen) beszerzett, rögzített, illetve kezelt vizsgálati tárgyon alapszik?**
- Az esetek mekkora hányadában merül fel, hogy **a szakértő kirendelése nem lett volna szükséges (nem volt releváns)?**
- Az esetek mekkora hányadában észleli Ön, hogy **a szakértő kapcsán kompetenciaprobléma merül fel?**

RELEVANCIA

Mely szakterületek, illetve kérdések
kapcsán fordult elő, hogy nem lett volna
szükséges szakértő kirendelése
az informatikai szakterületen?

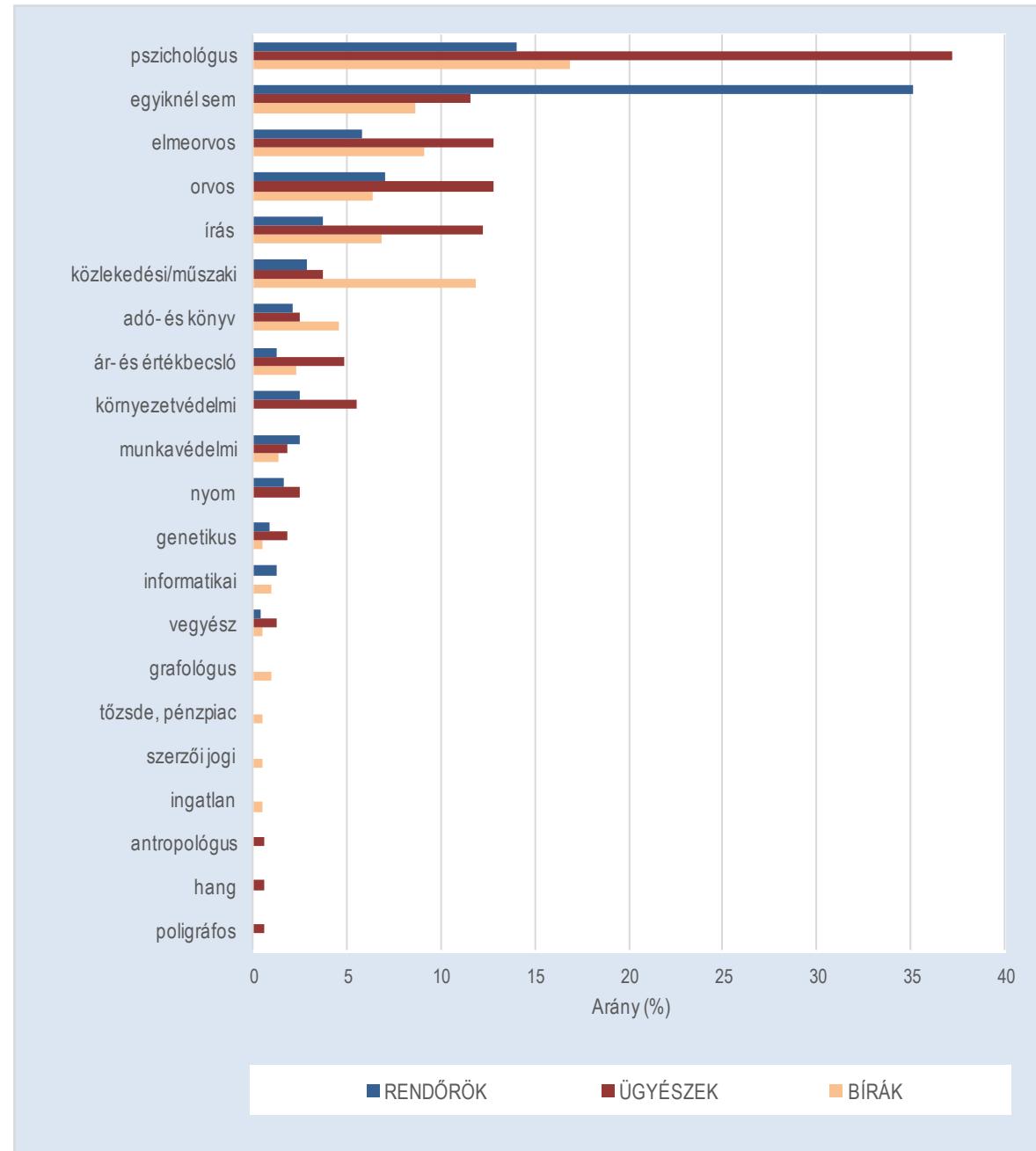
- Pl. szerzői jog vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése miatt folytatott ügyekben (lefoglalt adathordozók tartalmának vizsgálata)

	Ügyészek	Bírák	Rendőrök	Pénzügyi nyomozók
	Százaléka	Százaléka	Százaléka	Százaléka
Minden ügyben	1,2	0,5	-	-
Az ügyek túlnyomó többségében	7,9	4,1	-	-
Az ügyek nagyobb részében	0,6	2,7	0,4	-
Az ügyek kb. felében	1,8	1,4	1,2	-
Az ügyek kisebbik részében	25,0	19,1	3,3	14,3
Az ügyek elenyésző hányadában	50,0	58,8	59,5	54,8
Sohasem	6,7	7,7	32,7	30,9
Nem válaszolt	6,7	7,7	2,9	-
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

A szakvélemények megalapozottsága

- **Szakértő kirendelése esetén az ügyek mekkora hányadában fordul elő, hogy a szakvélemény valamely fogyatékosága miatt aggálytalanul nem fogadható el?**

Mely szakterületek
(szakértői módszerek)
megalapozottságát tekintve
merül fel a legtöbb kétely?

Milyen gyakran merül fel tárgyi bizonyítási eszköz, illetve elektronikus adat megváltozását, megsemmisülését eredményező szakértői vizsgálat?

A válaszok szerint összességében az esetek kisebb felében vagy egyáltalán nem merül fel.

... az informatikai szakterületen jellemző az előfordulása:

- számítástechnikai eszközről adatok rögzítése, mentése (kamerafelvétel adathordozóra mentése)
- mobiltelefon vizsgálata (adatok kinyerése érdekében kód feltörése következtében)
- vizsgálat során adatváltozás történik: belépési idők, mentések időpontja

—

Mely szakterületeken
merültek fel újdonságok
az utóbbi években?

... az informatikai szakterületen:

- hírközlés, média, közösségi média
- mobilkommunikációs eszközök vizsgálata, nyomonkövetése
- elektronikus adat vizsgálata, elemzése
- kiberbűnözés jelenségei

Relevancia

Specializálódás

Kompetencia-határok

Tudomány

Módszertani levelek

Módszertani leírások:

- 4/2019. (XI.17.) NSZKK főigazgatói körlevél
- a **digitális adattároló eszközök vizsgálatának** általános eljárásainak meghatározásáról
- 5/2019. (XII.17.) NSZKK főigazgatói körlevél
- a **mobilkommunikációs eszközök vizsgálatának** általános eljárásainak meghatározásáról

Módszertani levél

- **6/2020. az elektronikus adatok vizsgálatának általános alapelveiről**

A szakvélemények mekkora hányada járul hozzá a tényállás megállapításához, illetve az ezen alapuló határozat meghozatalához?

	ÜGYÉSZEK		BÍRÁK	
	Válaszadók száma	Százaléka	Válaszadók száma	Százaléka
Valamennyi szakvélemény	31	18,9	47	21,4
A szakvélemények túlnyomó többsége	97	59,1	123	55,9
A szakvélemények nagyobb része	15	9,1	18	8,2
A szakvélemények kb. fele	2	1,2	10	4,5
A szakvélemények kisebb része	–	–	3	1,4
A szakvélemények elenyésző hányada	1	0,6	–	–
Nem válaszolt	18	11,0	19	8,6
<i>Összesen</i>	<i>164</i>	<i>100,0</i>	<i>220</i>	<i>100,0</i>

A szakvélemény értékelésének módszertana

Az alábbiak mi segíti Önt a szakvélemények megalapozottságának megítélésében?

	BÍRÁK	ÜGYÉSZEK	RENDŐRÖK	PÉNZÜGYI NYOMOZÓK
képzés	47,9%	26,2%	15,3%	21,4%
szakirodalom	50,5%	36,0%	30,6%	40,5%
módszertani levél, szakértői útmutató	75,3%	58,5%	34,3%	9,5%
konferenciák	29,9%	24,4%	9,9%	11,9%
a szakértőtől felvilágosítás kérése, illetve a szakértő meghallgatása	80,9%	61,6%	50%	64,3%
a kollégák tapasztalatai	37,1%	48,8%	50,4%	52,4%
egyéb, éspedig:	2,6%	10,4%	2,6%	11,9%

A szakvélemény értékelésének folyamata

(javaslat a szakirodalom és a jogalkalmazás tapasztalatai alapján)

I. JOGSZERŰSÉG

- A kirendelés körülményei megfelelnek-e a jogszabályoknak?
- A vizsgálat tárgyának beszerzésére jogszerűen került-e sor?
- A szakértői vizsgálat a résztvevők eljárási és személyhez fűződő jogainak tiszteletben tartásával történt-e?

II. RELEVANCIA

- A bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez szükség volt-e szakértő kirendelésére?
- Releváns volt-e a megválaszolandó kérdés?

III. SZAKSZERŰSÉG

A szakértő kompetenciájának megítélése

- A szakértő kompetenciája megfelelő-e (a szakterület és a részterület tekintetében is)?
- Kompetenciájának határait betartotta-e?
- Nyilatkozatai nem érintenek-e jogkérdést?

A vizsgálat tárgyának ellenőrzése

- A vizsgálat tárgyának beszerzése, rögzítése, kezelése, dokumentálása szakszerűen történt-e?
- A mintavétel és az esetleges összehasonlító minta beszerzése szakszerűen történt-e?
- A vizsgálat során a tárgyban bekövetkezett esetleges változásokkal kapcsolatos szabályokat betartották-e?

A vizsgálati eljárás áttekintése

- A vizsgálat áttekintése
- A vizsgálat módszerének áttekintése
- A vizsgálati eljárás illetve a módszer tudományos és/vagy szakmai szabályai leírásának áttekintése
- A vizsgálatok eredményének áttekintése
- A vizsgálatok eredményének részletes értékelése, a szakértői következtetés menete áttekintése (szemléltetés, illusztráció)

A vélemény megítélése

- A feladat elvégzésének alaki és érdemi teljessége
- Válaszolt-e valamennyi kérdésre (kellő határozottsággal és teljességgel)
  - Megvizsgálta-e mindazt, amivel megbízták

A ténymegállapítás és a véleményalkotás helyességének megítélése

- A kiindulási adatokat figyelembe vette-e? A vélemény összhangban áll-e a lelettel?
- Helyes vizsgálati eljárást alkalmazott-e?
- Megfelelő módszereket alkalmazott-e (a dokumentáció, az indoklás alapján)
- A következtetések adekvátak-e, logikusan levezethetők-e a vizsgálati eredményekből?
- A vélemény határozottságának fokát megjelölte-e, alátámasztotta-e a szakterület ismeretei, módszertani lehetőségei függvényében (a matematikai-statisztikai valószínűség megjelölésével vagy a valószínűség fokának verbális megnevezéseivel)?
- A vélemény egyértelmű-e, ellentmondásmentes-e?
- Indokolása meggyőző-e és kellően dokumentált-e, szemléltetett-e?

A kutatás teljes anyaga:

https://www.okri.hu/images/stories/konyvajanlo/2023/szakertoikotetKG/kotet_finwebsec.pdf

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Kármán Gabriella
karman@okri.hu

